

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่เติบโตอย่างรวดเร็วและมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ทั่วโลก การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้สามารถนำเงินตราจากต่างประเทศเข้ามาในประเทศไทยเป็นจำนวนมหาศาลในแต่ละปี นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดการหมุนเวียนและกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค ซึ่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันกับการท่องเที่ยว ทำให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้และกระจายไปทั่วประเทศ จากเหตุผลข้างต้น รัฐบาลจึงพยายามผลักดันให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการกระจายรายได้และใช้เป็นโอกาสในการพัฒนาชุมชนอย่างทั่วถึง

จากเป้าประสงค์ดังกล่าวจึงทำให้การพัฒนาการท่องเที่ยวกลายเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่จังหวัดต่างๆ ให้ความสำคัญและบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยเน้นนโยบายที่จะเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการนำอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างรายได้ไปพร้อมๆ กับการบริหารจัดการท่องเที่ยวและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ได้รับผิดชอบยุทธศาสตร์จังหวัด ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้เป็นเมืองท่องเที่ยวสำหรับครอบครัวและสุขภาพ นักวิจัยจึงได้สำรวจความต้องการของชุมชนและได้เลือกที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณชุมชนด่านสิงขรซึ่งเป็นประตูสู่ประเทศพม่า ในอดีตเป็นเส้นทางข้ามคาบสมุทรมีความสำคัญทั้งในด้านการค้าและด้านยุทธศาสตร์ จึงเป็นที่เฝ้ามองของนานาชาติมาโดยตลอด เส้นทางข้ามคาบสมุทรเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีหลายแนว ที่สำคัญแหล่งหนึ่งคือ " เส้นทางข้ามคาบสมุทรช่องสิงขร" เป็นเส้นทางระหว่างทะเลอ่าวไทยที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่านช่องสิงขรและเมืองตะนาวศรีไปยังเมืองท่ามะริดบนฝั่งทะเลอันดามัน ที่ปากแม่น้ำตะนาวศรี เป็นเส้นทางคมนาคมที่มีความสำคัญในทางการค้าระหว่างประเทศตะวันตกและประเทศตะวันออก โดยเฉพาะจีนและอินเดียมายาวนานนับพันปี ปัจจุบันด่านสิงขรได้กลายเป็นจุดผ่อนปรนทางการค้าระหว่างชายแดนไทยและพม่า จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองของคนไทยและคนพม่า สินค้าที่มีจำหน่ายได้แก่ เพอร์นิเจอร์ไม้แกะสลักซึ่งเป็นงานฝีมือเหมาะสำหรับเป็นของขวัญและของตกแต่งบ้าน ต้นไม้ต่างๆ รวมถึงเครื่องประดับที่ทำจากหินและพลอยหลากชนิด ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์จะมีการจัดงานขึ้นบริเวณด่านสิงขร มีการแสดงวัฒนธรรมท้องถิ่นของทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะในช่วงสงกรานต์จะมีการเปิดด่านให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปในส่วนของหมู่บ้านบูตอง ซึ่งเป็นหมู่บ้านเล็กๆ เพื่อดูวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของหมู่บ้านชายแดน นอกจากนี้การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ยังจะทำให้ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ด่านสิงขรซึ่งปัจจุบันยังขาดการบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่ด้นนั้นเพิ่มมากขึ้นอีกมาก

๑.๒ วัตถุประสงค์หลักของโครงการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวด่านสิงขร และจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวระดับพื้นที่ให้สอดคล้องนโยบายรัฐบาล และแผนยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด

๒. เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการตลอดจนแผนงาน/โครงการด้านการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ชุมชนด้านสิงขร

๓. เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการท่องเที่ยวร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ชุมชนด้านสิงขร ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ขอบเขตของงานวิจัย

จัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนด้านสิงขร จ.ประจวบคีรีขันธ์ ในรูปแบบของแผนกลยุทธ์ และการพัฒนาทางกายภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การพัฒนาสภาพแวดล้อม การออกแบบสถาปัตยกรรม ศูนย์ท่องเที่ยวและสื่อประชาสัมพันธ์

๑.๔ วิธีดำเนินการ

๑. สร้างทีมงาน
๒. ศึกษาพื้นที่
๓. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล
๔. สร้างทางเลือกต่างๆ
๕. เลือกแนวทางที่เหมาะสม
๖. จัดทำแผน
๗. ประเมินผลสรุปผลและจัดทำรายงาน
๘. เผยแพร่งานวิจัย

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ได้ทราบถึงผลงานวิจัยการจัดทำแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนด้านสิงขร
๒. ได้ทราบถึงความสามารถในการพัฒนาพื้นที่ชุมชนด้านสิงขร ได้เข้าสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
๓. ได้ทราบถึงรูปแบบของแผนกลยุทธ์และการพัฒนาทางกายภาพ ประกอบด้วย การวางแผน การพัฒนาสภาพแวดล้อม การออกแบบสถาปัตยกรรม ศูนย์ท่องเที่ยวและสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของชุมชนด้านสิงขร